

St. Antonius verbetert deliriumzorg

Verwardheid bij patiënten eerder ontdekt en te behandelen door gebruik van nieuwe techniek

Delirium is een vorm van acute verwardheid die vooral optreedt bij kwetsbare ouderen die in het ziekenhuis liggen. Ondanks dat het niet altijd makkelijk is om de diagnose delirium te stellen, is het wel van belang de diagnose zo snel mogelijk te stellen. Hoe eerder de diagnose, hoe eerder de zorg erop aangepast kan worden, zodat patiënten sneller en beter herstellen.

Om de deliriumzorg in het St. Antonius te verbeteren, heeft het ziekenhuis onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van DeltaScan. Dat is een 1-kanaals EEG-monitor die (polymorfe) deltagolven in de hersenen van patiënten meet. Met behulp van DeltaScan kan delirium eerder worden vastgesteld, waardoor medische en verpleegkundige interventies eerder kunnen worden ingezet, patiënten mogelijk zelfs sneller herstellen en dus eerder naar huis kunnen.

“De DeltaScan is een waardevolle technologische ontwikkeling, juist omdat het zo simpel is gehouden”

Klinisch fysicus
Christiaan van Swol

Vragenlijsten

De meeste Nederlandse ziekenhuizen maken gebruik van de zogenoemde Delirium Observatie Schaal (DOSS) om delirium bij patiënten vast te stellen. Klinisch fysicus Christiaan van Swol licht toe: 'In theorie is de DOSS-vragenlijst een goede methode om delirium bij patiënten vast te stellen, maar dan moet de vragenlijst op de juiste manier worden toegepast. Daar schort het in de praktijk nog wel eens aan. Een verpleegkundige heeft zo'n vijftien minuten per patiënt nodig om op de juiste manier uitvraag te doen. Wil je betrouwbare resultaten krijgen, dan moet een patiënt meerdere keren per dag bevroegd worden. Dat is in de praktijk simpelweg niet haalbaar vanwege de werkdruk van verpleegkundigen.'

Ingewikkelde techniek simpel gemaakt

Op zoek naar een andere manier om delirium sneller te kunnen detecteren en om de zorg voor deze vaak kwetsbare oudere patiënten te verbeteren, kwam het St. Antonius uit bij DeltaScan van Prolira. 'De DeltaScan is een waardevolle technologische ontwikkeling, juist omdat het zo simpel is gehouden,' zegt Van Swol. 'En met simpel bedoel ik niet de techniek erachter, die is razend ingewikkeld, maar het feit dat DeltaScan na een meting een waarde geeft op een schaal van 1 tot en met 5. Die waarden zijn heel eenvoudig te interpreteren: bij 1 is het zeer onwaarschijnlijk dat een patiënt delirium ontwikkelt terwijl het bij 5 juist zeer waarschijnlijk is. De sleutel tot succes van medische techniek is dat het voor iedereen begrijpelijk moet zijn, en wat dat betreft scoort DeltaScan hoge cijfers.'

In de praktijk

Op verpleegafdeling C2 van het St. Antonius werd de nieuwe detectiemethode in de praktijk getest. Diede Mansens, afdelingshoofd van de afdeling: 'Omdat verpleegkundigen ermee moeten werken, vonden wij het belangrijk dat juist zij er in pilotvorm mee aan de slag gingen. In het begin hadden sommigen wat moeite om het nieuwe apparaat te vertrouwen. Vooral in de eerste fase kregen we nog wel eens foute metingen. Ook zorgden de tijdstippen waarop de metingen uitgevoerd moesten worden in het begin voor wat weerstand en vond men de tijd die een meting duurt te lang. Juist door dit soort bevindingen in de praktijk te ervaren, konden we hier samen met de leverancier meteen op bijsturen: een instructie over het aanbrengen van de elektroden op het hoofd van de patiënt zorgde voor betrouwbare metingen, de meettijd werd verkort en de tijdstippen voor de meting werden beter aangesloten op het dagritme van patiënt en verpleegkundige.'

Zorgverbetering en kostenreductie

Inmiddels is DeltaScan een vast onderdeel geworden van het werkproces op verpleegafdeling C2 en zijn de eerste resultaten zichtbaar. Delirium wordt zo'n anderhalve dag eerder vastgesteld dan met de DOSS-vragenlijst en medische en verpleegkundige interventies worden eerder ingezet. In samenspraak met de geriaters is besloten om dat specialisme verantwoordelijk te maken voor de deliriumzorg. Met hulp van het JZJJK-programma gaat ook de verpleegafdeling Cardiothoracale Chirurgie starten met de implementatie van DeltaScan. Van Swol: 'We verwachten, op een iets langere termijn, een afname te zien van het aantal ligdagen van patiënten. Daarnaast hopen we een aantal zaken te kunnen gaan automatiseren vanuit het EPD. Denk daarbij aan automatische labaanvragen bij een bepaalde DeltaScan-score om nog sneller het onderliggende probleem van delirium aan te pakken. Zo verbetert niet alleen de zorg maar bewerkstellingen we tevens een kostenreductie. Want als je het goed aanpakt, gaat dat hand in hand.'

**“We verwachten,
op een iets
langere termijn,
een afname te
zien van het
aantal ligdagen
van patiënten”**

Klinisch fysicus
Christiaan van Swol

